

са общае пълна безопасност.... Солдати! тѣзи не сж плѣнници, чувате ли?

— Чуваме, ваше прѣвѣсходителство!

— Тѣ сж свободни хора.... Докторитѣ! Тѣ ще помагатъ и на нашитѣ и на турцитѣ, разбрахте.... Тѣ сж наши приятели.... Глѣдайте при мене да не обиждате!

И пакъ безумно прѣпускаше напредъ.... Тукъ вече грѣдитъ на труповетѣ.... Масси ранени.... По крайгъ на гората грамадна долина.... Ний спираме конетѣ....

Напомнювашъ ли си ти, ти който сега неподвижно лѣжишь подъ този софянтъ покривъ, ти който си затворилъ свѣтлитѣ си очи, тази минута на щастливото тържество, когато така легко дышаше, когато, са чиняше, всячко небесно пространство ти са виждане прѣдъ тебе тѣсно за щастнето ти.... Гдѣ е твоята сила, гдѣ е тази мисль, бистра като молния и могъществена както е тя? Понска ми са да го уловя за илѣцитѣ.... Да извикамъ право въ това мъртво лице.... Побѣда, генерале, побѣда!.... Но, уви!... Той вече нѣма да са померда на познатото поздравление, и въетърженното ура на тържествующитѣ полкове, вече не е способно да запази този загаснѣлъ, изъ отъ пушнитѣ рѣсеници, едва-едва свѣтящитѣ поглѣдъ.

Душно.... Душно.... Скърбѣта задушава, да плача ми са иска надъ тебе.... Кой та е така рано прострѣлъ, тебе, прѣдъ когото въ безкрайната далечностъ бѣгахъ подвигитѣ, тържествата.... Тебе, вѣчниятъ съ слава, тебе, който така рано та узнахъ нейнитѣ трѣнѣ....

Хубава бѣше тази долина, наредъ съ гората на оставениятъ отзадъ лѣсъ, която са откри прѣдъ насъ.... Тамъ на лѣво развалинитѣ на Шипка, подъ грознитѣ маси кривы отъ тукъ и рѣзко счартани Балкани... Тамъ долу на баиритѣ цѣлъ фронтъ редуты.... Задъ тѣхнитѣ бруствери видни солдатитѣ, тъмно са мержелатъ щиковитѣ.... Но това сж нашитѣ солдати и нашитѣ щикове. Въ другитѣ стоятъ още червеноглавитѣ турци, но вече мълчащи, като сложили пушкитѣ си.... Залповетѣ само гърмятъ още на верховетѣ на шипченекый проходъ.

— Гдѣ е бѣлѣитѣ флангъ? нетърпеливо пита Скобелевъ.

— На дѣсно.

Тамъ задъ рѣката, правилнитѣ колони на нѣкакви си войски.... Тамъ още мъгла. Въ нейното жълтовато освѣщение не може да са разбере, свои ли сж или сж чужди